

Memo

Fysieke Leefomgeving

Telefoon (038) 498 2310

Aan Gemeenteraad

Kopie aan College B&W

Van Wethouder Dogger

Opsteller Wendy Hutterd

Datum 17 september 2020

Onderwerp Visie toezicht openbare ruimte

1. Aanleiding

Op 10 februari heeft uw raad besloten de visie Toezicht openbare ruimte vast te stellen en heeft u de voorkeur uitgesproken om in 2021 wijkgericht te werken en de visie grotendeels te realiseren en de financiële vertaling hiervan af te wegen bij de PPN 2021-2024. Deze is door de Coronacrisis anders velopen, vandaar dat de financiële vertaling en afweging hiervan plaatsvindt in het najaarsmoment.

De doelstelling van de visie is tweeledig: Enerzijds door meer, anders en beter toegerust toezicht bijdragen aan de leefbaarheid en veiligheid van de stad en de ontwikkelingen in de stad en anderzijds een professionele doorontwikkeling van het toezicht in de openbare ruimte. Voor het realiseren van de visie is minimaal een structurele investering van € 400.000,- nodig.

In het debat over de visie heeft u aangegeven graag een toelichting te willen hebben op de huidige en toekomstige werkwijze, heeft u toelichting gevraagd op de financiële onderbouwing en tot slot een visie op de operationalisering. In deze memo informeer ik u hierover. Daarnaast heeft de Coronacrisis impact op de capaciteit en werkwijze van de toezichthouders. Door deze crisis en de maatregelen hier omtrent is het werk van de toezichthouder snel veranderd. Deze ontwikkelingen zijn ook meegenomen in deze memo.

2. Team toezicht openbare ruimte

Het huidige team toezicht openbare ruimte (tor) bestaat uit 11 fte toezichthouders en 1 fte sectiehoofd. Het team houdt o.a. toezicht op honden, evenementen, terrassen en andere APV feiten, ook in de natuurgebieden¹. In dit team is 4 fte specifiek voor het toezicht op afval. Deze 4 fte is gelabeld geld en wordt gedekt uit de afvalstoffenheffing, en kan daarom niet voor andere onderwerpen worden ingezet. Daarnaast wordt er 11 fte toezichthouders via een contractpartij, Handhaving Support, ingehuurd. Deze toezichthouders worden met name ingezet voor het parkeertoezicht. De gezamenlijke inzet wordt gecoördineerd vanuit het team toezicht openbare ruimte. In onderstaand schema is te zien dat het team tor niet de enige is die toezicht houdt. Er zijn ook toezichthouders op het gebied van bouwtoezicht en brandveilig gebruik. Het team toezicht openbare ruimte is geborgd in de afdeling Fysieke Leefomgeving samen met bouwtoezicht en het toezicht op brandveilig gebruik.

---

¹ VTH-programma 2020

Datum

9 september 2020

3. Coronacrisis

De Coronacrisis heeft veel invloed gehad op de wijze waarop we toezichthouden. Met de komst van de maatregelen in maart 2020 is er namelijk een grote verantwoordelijkheid neergelegd bij de gemeente om toezicht te houden op deze maatregelen in de openbare ruimte. Dit heeft veel flexibiliteit én capaciteit gevraagd van de organisatie en de toezichthouders. Waar eerder de focus lag op bijvoorbeeld het handhaven van afval is het nu vooral gericht op het toezicht in de openbare ruimte, in parken, winkelcentra en het handhaven van de 1,5 metersamenleving. De zichtbaarheid en aanspreekbaarheid van toezicht en handhaving is hierdoor enorm vergroot. Samen met de politie en het door ons ingehuurd bedrijf (Handhaving Support) is hierin samen opgetreden. Dit heeft tot een intensieve samenwerking geleid in het publieke domein waarbij toezicht en handhaving en de politie aanvullend aan elkaar hebben opgetreden. Dit willen we graag vasthouden. Deze intensieve samenwerking past namelijk binnen de strategische uitgangspunten van de visie en hebben we kunnen vormgeven omdat er andere prioriteiten zijn gesteld en (tijdelijk) extra capaciteit, gemiddeld 160 uur per week, is ingehuurd.

4. Financiële onderbouwing visie Toezicht openbare ruimte 2025

Om de visie toezicht openbare ruimte 2025 te realiseren zijn, zoals u weet, aanvullende financiën noodzakelijk. In de PPN 2019 heeft u hiervoor een eerste stap gezet door € 200.000,- beschikbaar te stellen.

Bij het ontwikkelen van de visie zijn er verschillende groeimodellen besproken en uitgewerkt. Hiervoor hebben we gekeken naar onze eigen ambitie, het vormgeven van het wijkgericht werken, een professioneel partner in de wijk voor o.a. wijkagenten en wijkmanagers. Daarnaast hebben we ook gekeken naar hoe andere gemeenten het toezicht in de openbare ruimte hebben georganiseerd en welke capaciteit zij daarvoor nodig hebben.

Datum

9 september 2020

4.1. Varianten

In de onderstaande tabel is inzichtelijk gemaakt welke varianten er zijn om uiteindelijk bij de visie 2025 (variant D) uit te komen. We hebben een inschatting gemaakt van de benodigde financiële middelen. Tijdens dit schrijven weten we niet zeker of dit bedrag toereikend zal zijn. Wel weten we dat er minimaal € 400.000,- nodig is om wijkgericht te kunnen werken. Wat er daarnaast nodig is hangt af van hoe de visie in de praktijk uitwerkt, en het effect van andere ontwikkelingen zoals de digitalisering van parkeercontroles, Strategische Personeelsplanning, slimmer organiseren en samenwerken. Tijdens het implementeren van de visie zullen we de benodigde financiën daarom evalueren.

Werkwijze en organisatie	Situatie 2020	B	C	D - Visie 2025
Zichtbaarheid	Overdag	Overdag Beperkt avond	Overdag Avond Beperkt nacht	Overdag Avond Nacht
Wijkgericht werken	Binnenstad	Binnenstad en beperkt in de stadsdelen	Er wordt wijkgericht gewerkt in de stadsdelen	Sterke verbinding met de wijken, we zijn aanwezig in alle stadsdelen
Sturing	Melding	Melding / informatie	Informatie	Informatie
Inzet op thema's	Geen	Zeer beperkt	Beperkt	Ja
Flexibiliteit	Zeer beperkt	Beperkt	Ja	Ja
Extra capaciteit	2 fte (PPN) 2700 uur	2 fte 2700 uur	4 fte 5200 uur	8 fte 10.400 uur
Totale investering		€ 200.000	€ 400.000	€ 800.000 ²

De kosten voor 1 fte toezichthouder bedragen gemiddeld € 100.000,- (schaal 7) en bestaat 70% uit loonkosten incl. onregelmatigheidstoelage en 30% uit uniformen, (communicatie)middelen, vervoer en overhead. De kosten voor opleidingen en cursussen worden gedekt uit de bestaande opleidingsbudgetten.

² Dit bedrag is gebaseerd op wat we nu denken nodig te hebben. Tijdens het implementeren van de visie wordt duidelijk wat er daadwerkelijk nodig is. Dit heeft onder andere te maken met Strategische Personeelsplanning, slimmer organiseren en samenwerken. Om deze reden is er ook voor gekozen om niet gelijk in te zetten op variant D.

Datum

9 september 2020

Situatie 2020 omschrijft de huidige situatie, zonder de extra inzet die nodig is in de Coronacrisis. Dit houdt in dat toezicht en handhaving is ingericht op wat minimaal nodig is om de huidige prioriteiten in het VTH-programma uit te kunnen voeren én er is een beperkte flexibiliteit om preventief aanwezig te zijn in de binnenstad. We besteden primair aandacht aan de vastgelegde prioriteiten en werken grotendeels op basis van meldingen en laten bewust ruimte voor actualiteiten. We kunnen minimaal inzetten op overlastgevende situaties en leefbaarheidsvraagstukken zoals bijvoorbeeld, bepaalde verkeersonveilige situaties, fietsen in het voetgangersgebied, loslopende honden en hondenpoep en jeugdoverlast. Onze eigen informatiepositie in de openbare ruimte is beperkt.

Variant B omschrijft een situatie dat er ruimte is om preventief in de binnenstad en beperkt in een aantal wijken aanwezig te zijn en tegelijkertijd op basis van meldingen en informatie van partners en inwoners toezicht te houden (informatie gestuurd werken). We zijn overdag en dagelijks aanwezig in bepaalde wijken en in de binnenstad ook in de avond en beperkt in de nacht voor bijvoorbeeld het toezicht op de Drank- en Horecawet en evenementen. Dit maakt dat we kunnen inzetten op overlastgevende situaties en leefbaarheidsvraagstukken zoals bijvoorbeeld, bepaalde verkeersonveilige situaties, fietsen in het voetgangersgebied, loslopende honden en hondenpoep en jeugdoverlast en krijgen beperkt zicht op (ondermijnende) criminaliteit. We zijn zichtbaar en kunnen daardoor overlast voorkomen en onze eigen informatiepositie in de openbare ruimte is redelijk.

Variant C en D omschrijven een situatie die in beperkte (C) of hoge (D) mate aansluit bij de Visie en toekomstbestendig is. Dit betekent dat we preventief aanwezig zijn in de wijken. De vraag en dynamiek van de wijken bepaalt de inzet van de toezichthouder. We zijn aanspreekpunt voor inwoners en bijvoorbeeld wijkmanagers. We zijn dagelijks aanwezig op tijden dat de stad er om vraagt. We zijn flexibel inzetbaar en de capaciteit zorgt er voor dat er een dynamisch rooster gecreëerd kan worden. Hierdoor kunnen we continu inzetten op overlastgevende situaties en leefbaarheidsvraagstukken zoals bijvoorbeeld, bepaalde verkeersonveilige situaties, fietsen in het voetgangersgebied, loslopende honden en hondenpoep en jeugdoverlast. We zijn dagelijks zichtbaar, hebben een goede informatiepositie en kunnen daardoor overlast voorkomen en zicht krijgen op (ondermijnende) criminaliteit.

Tot slot

Er zijn een aantal suggesties in het debat gegeven over de verdere uitwerking van toezicht in de openbare ruimte en een visie op de operationalisering. De operationalisering bestaat uit het VTH-programma en het VTH-jaarverslag. In de reguliere beleidscyclus. Jaarlijks nemen we u hierin mee, het VTH-programma waarin wij op basis van de bevindingen van het vorige jaar en prioriteiten aangeven op welke thema's de beschikbare capaciteit wordt ingezet wordt jaarlijkse gedeeld met de raad en de inzet wordt verantwoord in het VTH-jaarverslag. Op deze manier geven wij u inzicht in de uitvoering en de resultaten van toezicht en handhaving.